

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അയോധ്യാകാണ്ഡേ

॥ സപ്തഷഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ സപ്തഷഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ॥

മാർകണ്ഡേയപ്രഭൃതിമുനിഭിർമന്ത്രിഭിശ്ച രാജാനം വിനാ ദേശസ്യ
ഭാവിനിദുരവസ്ഥാം വർണയിത്വാ കമപി രാജപദേ
പ്രതിഷ്ഠാപയിതും വസിഷ്ഠം പ്രത്യനുരോധഃ.

ആക്രന്ദിതാ നിരാനന്ദാ
സാസ്ത്രകംഠജനാവിലാ |
അയോധ്യായാമവതതാ
സാ വ്യതീയായ ശർവരീ || 2.67.1 ||

വ്യതീതായാം തു ശർവർയാ -
മാദിത്യസ്യോദയേ തതഃ |
സമേത്യ രാജകർതാരഃ
സഭാമീയുർദ്വിജാതയഃ || 2.67.2 ||

മാർകണ്ഡേയോഽഥ മൗദ്ഗൽയോ
വാരദേവശ്ച കശ്യപഃ |
കാത്യായനോ ഗൗതമശ്ച
ജാബാലിശ്ച മഹായശാഃ || 2.67.3 ||

ഏതേ ദ്വിജാഃ സഹാമാതൈഃ
പൃഥഗ്വാചമുദീരയൻ |

വസിഷ്ഠമേവാഭിമുഖാഃ

ശ്രേഷ്ഠം രാജപുരോഹിതം || 2.67.4 ||

അതീതാ ശർവരീ ദുഃഖം

യാ നോ വർഷശതോപമാ |

അസ്മിൻ പഞ്ചത്വമാപന്നേ

പുത്രശോഭന പാർഥിവേ || 2.67.5 ||

സ്വർഗസ്ഥശ്ച മഹാരാജോ

രാമശ്ചാരണ്യമാശ്രിതഃ |

ലക്ഷ്മണശ്ചാപി തേജസ്വി

രാമേണൈവ ഗതഃ സഹ || 2.67.6 ||

ഉഭൗ ഭരതശത്രുഘ്നൗ

കേകയേഷു പരന്തപൗ |

പുരേ രാജഗൃഹേ രമ്യേ

മാതാമഹനിവേശനേ || 2.67.7 ||

ഇക്ഷ്വാകുണാമിഹാദ്യൈവ

കശ്ചിദ് രാജാ വിധീയതാം |

അരാജകം ഹി നോ രാഷ്ട്രം

വിനാശം സമവാപ്നുയാത് || 2.67.8 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

വിദ്യുൻമാലീ മഹാസ്വനഃ |

അഭിവർഷതി പർജന്യോ

മഹീം ദിവ്യേന വാരിണാ || 2.67.9 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

ബീജമുഷ്ടിഃ പ്രകീരയതേ |

നാരാജകേ പിതും പുത്രോ

ഭാര്യോ വാ വർത്തതേ വശേ || 2.67.10 ||

അരാജകേ ധനം നാസ്തി

നാസ്തി ഭാര്യോപ്യരാജകേ |

ഇദമത്യാഹിതം ചാന്യത്

കൃതഃ സത്യമരാജകേ || 2.67.11 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

കാരയന്തി സഭാം നരാഃ |

ഉദ്യാനാനി ച രമ്യാണി

ഹൃഷ്ടാഃ പുണ്യഗൃഹാണി ച || 2.67.12 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

യജ്ഞശീലാ ദ്വിജാതയഃ |

സത്രാഞ്യൻവാസതേ ദാന്താ

ബ്രാഹ്മണാഃ സംശിതവ്രതാഃ || 2.67.13 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

മഹായജ്ഞേഷു യജ്ഞനഃ |

ബ്രാഹ്മണാ വസുസമ്പൂർണാ

വിസൃജന്ത്യാപ്തദക്ഷിണാഃ || 2.67.14 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

പ്രഹൃഷ്ടനടനർതകാഃ |

ഉത്സവാശ്ച സമാജാശ്ച

വർധന്തേ രാഷ്ട്രവർധനാഃ || 2.67.15 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

സിദ്ധാർഥാ വ്യവഹാരിണഃ |

കമാഭിരഭിരജ്യന്തേ

കമാശീലാഃ കമാപ്രിയൈഃ || 2.67.16 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

തൂദ്യാനാനി സമാഗതാഃ |

സായാഹ്നേ ക്രീഡിതും യാന്തി

കുമാർയോ ഹേമഭൂഷിതാഃ || 2.67.17 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

ധനവന്തഃ സുരക്ഷിതാഃ |

ശേരതേ വിവൃതദ്വാരാഃ

കൃഷിഗോരക്ഷജീവിനഃ || 2.67.18 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

വാഹനൈഃ ശീഘ്രവാഹിഭിഃ |

നരാ നിർയാന്ത്യരൺയാനി

നാരീഭിഃ സഹ കാമിനഃ || 2.67.19 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

ബദ്ധഘണ്ടാ വിഷാണിനഃ |

അടന്തി രാജമാർഗേഷു

കുഞ്ജരാഃ ഷഷ്ടിഹായനാഃ || 2.67.20 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

ശരാൻ സന്തതമസൃതാം |

ശ്രൂയതേ തലനിർഘോഷ

ഇഷ്ടസ്ത്രാണാമുപാസനേ || 2.67.21 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

വണിജോ ദുരഗാമിനഃ |

ഗച്ഛന്തി ക്ഷേമമധ്വാനം

ബഹുപൺയസമാചിതാഃ || 2.67.22 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

ചരതൃക്ചരോ വശീ |

ഭാവയന്നാത്മനാസ്ത്ഥാനം

യത്ര സായം ഗൃഹോ മുനിഃ || 2.67.23 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

യോഗക്ഷേമഃ പ്രവർത്തതേ |

ന ചാപ്യരാജകേ സേനാ

ശത്രുൺ വിഷഹതേ യുധി || 2.67.24 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

ഹൃഷ്ടൈഃ പരമവാജിഭിഃ |

നരാഃ സംയാന്തി സഹസാ

രഥൈശ്ച പ്രതിമണ്ഡിതാഃ || 2.67.25 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

നരാഃ ശാസ്ത്രവിശാരദാഃ |

സംവദന്തോപതിഷ്ഠന്തേ

വനേഷുപവനേഷു വാ || 2.67.26 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

മാൽയമോദകദക്ഷിണാഃ |

ദേവതാഭ്യർചനാർഥായ

കൽപ്യന്തേ നിയന്തൈർജനൈഃ || 2.67.27 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

ചന്ദനാഗുരുരുഷിതാഃ |

രാജപുത്രാ വിരാജന്തേ

വസന്തേ ഇവ ശാഖിനഃ || 2.67.28 ||

യഥാ ഹ്യനുദകാ നദ്യോ

യഥാ വാപ്യത്യുണ്ണം വനം |

അഗോപാലാ യഥാ ഗാവ -

സ്തഥാ രാഷ്ട്രമരാജകം || 2.67.29 ||

ധൃജോ രഥസ്യ പ്രജ്ഞാനം

ധൃമോ ജ്ഞാനം വിഭാവസോഃ |

തേഷാം യോ നോ ധൃജോ രാജാ

സ ദേവത്വമിതോ ഗതഃ || 2.67.30 ||

നാരാജകേ ജനപദേ

സ്വകം ഭവതി കന്യചിത് |

മത്സ്യോ ഇവ ജനാ നിത്യം

ഭക്ഷയന്തി പരസ്പരം || 2.67.31 ||

യേ ഹി സംഭിന്നമർയാദാ

നാസ്തികാശ്ചരിനസംശയാഃ |

തേപി ഭാവായ കൽപന്തേ

രാജദണ്ഡനിപീഡിതാഃ || 2.67.32 ||

യഥാ ദൃഷ്ടിഃ ശരീരസ്യ

നിത്യമേവ പ്രവർത്തതേ |

തഥാ നരേന്ദ്രോ രാഷ്ട്രസ്യ

പ്രഭവഃ സത്യധർമയോഃ || 2.67.33 ||

രാജാ സത്യം ച ധർമശ്ച

രാജാ കുലവതാം കുലം |

രാജാ മാതാ പിതാ ചൈവ

രാജാ ഹിതകരോ നൃണാം || 2.67.34 ||

യഥോ വൈശ്രവണഃ ശക്രോ

വരുണശ്ച മഹാബലഃ |

വിശിഷ്യന്തേ നരേന്ദ്രേണ

വൃത്തേന മഹതാ തതഃ || 2.67.35 ||

അഹോ തമ ഇവേദം സ്യാ -

ന്ന പ്രജ്ഞായേത കിഞ്ചന |

രാജാ ചേന്ന ഭവേൽലോകേ

വിഭജൻ സാധ്യസാധുനീ || 2.67.36 ||

ജീവത്യപി മഹാരാജേ

തവൈവ വചനം വയം |

നാതിക്രമാമഹേ സർവേ

വേലാം പ്രാപ്യേവ സാഗരഃ || 2.67.37 ||

സ നഃ സമീക്ഷ്യ ദ്വിജവർയ വൃത്തം

നൃപം വിനാ രാജ്യമരൺയഭൂതം |

കുമാരമിക്ഷ്യാകുസുതം വദാൻയം

ത്വമേവ രാജാനമിഹാഭിഷിഞ്ച || 2.67.38 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

അയോധ്യാകാണ്ഡേ സപ്തഷഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ||